

Deák Ferenc István

Ajánló

Eörsi László: 1956 mártírjai + Budapest a forradalom napjaiban: 225 kivégzett felkelő. Bp. Rubicon Könyvkiadó. 2006. 212 oldal. 3990 Ft.

A forradalom 50. évfordulója alkalmából számos fotóalbum, visszaemlékezés, történelmi elemzés, adattár jelent meg. A kiadványok sokfélesége közül kiemelkedik ez a kötet, amely kettős funkciót valósít meg, egyszerre emlékalbum és dokumentáció: 225 kivégzett felkelő emléke előtt tiszteleg.

A könyv első része a szerző hosszú évek kutatásain alapuló adattárát tartalmazza a megtorlás áldozatairól. Az ábécé rendbe sorolt gyűjteményből a jól ismert személyek mellett (mint Losonczy Géza, Maléter Pál, Mansfeld Péter, Nagy Imre vagy Tóth Ilona) számos kevésbé ismert vagy ismeretlen áldozat – diákok, katonák, munkások, földművesek és értelmiségiek – adatait, sorsát ismerhetjük meg.

A kötet második részében Szentpétery Tibor fotográfus felvételei nyújtanak betekintést a forradalom és a szabadságharc mindennapjaiba. Romos utcaképek, kilőtt harcosok, fegyveres felkelők, pesti srácok és lányok, kíváncsi járókelők, sebesültek és holtak láthatók a történelem képbe zárt pillanatfelvételein.

A könyv aktuális börtönügyi vonatkozásáról sem feledkezzünk meg: a kádári megtorlás méreteit megdöbbentő módon dokumentáló kiadvány bemutatójára és az azt követő sajtótájékoztatóra a Budapesti Fegyház és Börtön Kiszolgáló emlékhelyen 2006. szeptember 13-án került sor. A megjelent művet – a büntetés-végrehajtás részéről – Cseré László bv. vezetőrnagy, a büntetés-végrehajtás országos parancsnoka méltatta.

Fraňo, Jozef: A tudós Bél. Regényes korrhajz. Fordította és megjelentette: Offertáler-Havasi Béla. Miskolc, Bíbor Kiadó. 2006. 159 oldal.

Bél Mátyás (1684-1749) a XVIII. századi magyar tudomány leguniverzálisabb alakja, a magyar és a szlovák nép közös kultúrtörténetének kimagasló személyisége. Fő műve, a *Notitia Hungariae novae historico-geographica* (I-IV. kötet) Magyarország vármegyéinek történetét, földrajzát, néprajzát stb. dolgozza fel.

A polihisztor tudós életéről, munkásságáról szóló könyv azonban – valljuk meg őszintén – a fordító személye miatt kapott helyet az Ajánlóban. Offertáler-Havasi Béla nyugalmazott bv. százados, a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Intézet volt dolgozója nemcsak fordítója a kötetnek, szívós munkájának volt köszönhető – hogy a számos támogató jóvoltából – a kiadvány megjelenhetett.

Jozef Fraňo – eredetileg az ifjúság számára íródott, 1984-ben Pozsonyban megjelent – regényes életrajza hús-vér emberként állítja az olvasó elé Bél Mátyást, hiteles képet fest arról a korról, amelyben a tudós polihisztor alkotott. A fordító a könyvhöz írott előszavában az életrajz jelentőségét abban látja, hogy a szerző – a közös értékek után kutatva – a népeink közötti falak elbontására törekedett, hogy Bél Mátyás életének, mun-

kásságának és – nem utolsó sorban – „hungarus” voltának hiteles ábrázolásával plasztikusan és közérthetően jelenítette meg a magyarok és szlovákok sorközösségét.

Offertáler-Havasi Béla a kevéssé érdekes tartalmak és az esetleges zavaró megfogalmazások kiiktatásával, illetve átformálásával valójában egy korrigált művet hozott létre, így elmondható, hogy a könyv az eredetihez képest javított, szerkesztett formában került a magyar olvasóközönség elé.

Magyar alkotmányjog III. Alapvető jogok. Szerk. Drinóczi Tímea. Budapest – Pécs. Dialóg Campus Kiadó. 2006. 623 oldal. (Dialóg Campus Tankönyvek. Institutiones Juris sorozat) 4980 Ft.

A kötet a „Magyar alkotmányjog” tankönyvsorozat befejező része, a Pécsi Tudományegyetem ÁJK Alkotmányjogi Tanszék oktatóinak – Chronowski Nóra, Drinóczi Tímea, Petrétei József, Tilk Péter és Zeller Judit – közös munkája.

A szerzők a tananyag megírásakor a modern alkotmányelméletben elfogadott dogmatikai ismeretekre támaszkodtak. Figyelembe vették, hogy az Alkotmányban rögzített alapvető jogok nem tagolódnak csoportokra, ezért az egymással tematikus kapcsolatban álló jogokat – elszakadva az alkotmányi sorrendtől – nagyobb egységekbe tömörítve mutatják be. Olyan módszert alkalmaztak, amely rendszertani összefüggésekben szemlélteti az alapvető jogokat, és egyértelmű definíciókra épül. A vonatkozó alkotmánybíróági gyakorlatot is feldolgozták, hogy megkönnyítsék a tananyag feldolgozását, és elősegítsék a hallgatók jogeset-megoldó készségének kialakítását.

A könyv tartalma hat részre tagolódik. Az első rész a magyar alapjogi rendszert ismerteti. A második a „Méltóság” címet viseli, amelyben az élethez és az emberi méltósághoz való jogtól kezdve a magánszférához való jogon keresztül a házasság- és családjogig változatos témák kaptak helyet. A harmadik rész a szabadság- és egyenlőségi jogokat, a negyedik tartalmi egység a kommunikációs és részvételi jogokat, az ötödik rész a gazdasági, szociális és kulturális alapjogokat tárgyalja. Az utolsó, hatodik rész az alapkötelezettségeket mutatja be.

A gazdag tartalmú, didaktikailag jól felépített – és egyben szép kiállítású – kötet nem csak a joghallgatók, hanem a szakemberek, sőt a „laikus” olvasók érdeklődésére is számíthat.

Platt, Richard: Tettesek és tetthelyek. Munkában a bűnügyi helyszínelők. Bp. Aréna 2000 Kiadó. 2006. 144 oldal. 5980 Ft.

A kriminalisztika, ezen belül az igazságügyi szakértői tevékenység, vagy – a könyv szóhasználatával élve – a törvényszéki tudomány egyaránt sokoldalú és rendkívül hatékony eszköz a bűnügyekben folytatott nyomozások során, de természetesen a tudomány önmagában nem elegendő a bűnözők elfogásához. A kötet szerzője, Richard Platt, az FBI nyugalmazott különleges ügynöke mögött 30 éves szakmai múlt áll, s ez már önmagában biztosíték arra, hogy az olvasó hiteles képet kapjon a témáról.

A könyv fejezetei (A tetthelyen, Az áldozat, Azonosítás, A gyanúsított, Bizonyítékok elemzése, Halálokozók, Holtest nélküli bűntények) sorra veszik a nyomozás folya-

matának azon mozzanatait, amelyek a törvényszéki tudományhoz kapcsolódnak. Izgalmas esettanulmányok mutatják be a törvényszéki szakértői munkát, számos olyan eseteket olvashatunk a könyvben, amelyekben a szakemberek bizonyítékai döntő fontosságúak voltak a bűnügyek végkimenetelét illetően. A tényleges tethelyekről származó fotók mellett érdekes leírások és tudományos magyarázatok segítenek megérteni, miként használható fel bírósági bizonyítékként a robbantási törmelék, a füllenyomat, a toxikológiai jelentés, a titkosított adatfájl és sok egyéb más dolog. A kötet végén található kronológiai összefoglalás a törvényszéki tudomány történetéről, legfontosabb eseményeiről ad érzékletes képet.

A rendkívül magas színvonalú – bár korántsem olcsó – ismeretterjesztő kiadvány bizonyára számos olvasó érdeklődését felkelti.

Vainer Attila: Dr. Vau. Az állatorvos egészségügyi tanácsai. Bp. A Mezőgazda Kiadó és a szerző közös kiadása. 2006. 175 oldal. 2990 Ft.

A Börtönügyi Szemle olvasói előtt nem szükséges bizonygatni a szolgálati kutyák fontos szerepét a börtönök biztonságának megőrzésében. Közismert, hogy a kutyák rendőri, illetve nyomozói munkára való felhasználása igen régre nyúlik vissza, viszont a szolgálati kutyák alkalmazása a büntetés-végrehajtásban – mind külföldön, mind hazánkban – jóval újabb keletű. Talán a szakterület speciális jellegéből adódik, hogy néhány módszertani útmutatón és szakdolgozaton kívül nincs olyan szakirodalom, amely a témához kapcsolódna. Ezért is fontos, hogy röviden szót ejtsünk Vainer Attila jelen munkájáról.

A könyv közérthetően ismerteti a leggyakrabban előforduló, illetve legfontosabb kutyabetegségeket és azokat a tudnivalókat, amelyekkel egy gondos gazdának is feltétlenül tisztában kell lennie. Természetesen nem az volt a szerző célja, hogy az olvasó maga próbálkozzon a gyógyítással. Sokszor életmentő lehet viszont, ha idejében észleljük a tüneteket, amelyek kóros folyamatokat jeleznek. A sikeres terápiának döntő tényezője az együttműködő gazda, aki képes a felírt gyógyszereket sikeresen alkalmazni.

A kötetet, amely a fűlszöveg szerint a pénzügyőrség kutyavezetőinek kiképzésében az ajánlott tananyag része, a tenyésztők és a kiképzők is haszonnal forgathatják. (Örvendetes, hogy a BVOP Biztonsági Főosztálya jóvoltából az érintett büntetés-végrehajtási szakemberek számára is hozzáférhetővé vált a kiadvány.)

Zentai István: Meggyőzéstechnika és kritikai gondolkodás a mindennapi gyakorlatban. Bp. Medicina Könyvkiadó Rt. 2006. 267 oldal. 2600 Ft.

Zentai István az elmúlt tíz évben számos felsőoktatási intézményben hallgatók sokaságának oktatta a kommunikáció speciális területével, a meggyőzéssel és a befolyással kapcsolatos ismereteket. Szerinte „ha valaki birtokolja nyelvét és kultúráját, ha ismeri a racionális gondolkodás és döntéshozatal eszközeit és szabályait, nehezebben téved szellemi kényszerpályára”. A szerző, aki korábban már két könyvet is publikált ebben a kérdéskörben (*A meggyőzés útjai*, *A meggyőzés csapdái*), ezúttal mintegy összefoglalja azokat az ismereteket, amelyeket – kis túlzással – témáról tudni érdemes.

A kötet a *Bevezetést* és a *Függelék*et nem számítva három nagy gondolati egységet tartalmaz. Az első rész a meggyőzés kommunikációjának elméleti és gyakorlati kérdéseit tárgyalja, például a vita követendő és helytelen módjaival foglalkozik. A második rész a befolyásolás pszichológiájáról szól. A befolyásolás, amelyben nagy szerepet kapnak az ismeretekon kívül az érzelmek is, nem más, mint a befolyásoló fél törekvése, hogy kialakítson, beállítson vagy megváltoztasson valamely attitűdöt a másik félben. A harmadik rész az érvelés logikai oldalát világítja meg anélkül, hogy formális logika kísése unalmas világát idézné fel. A *Függelék* az érvelések alapvető logikai összefüggéseit foglalja össze. A könyv végén található *Agytorna* című fejezet érdekes feladatokat állít az olvasó elé.

A rendkívül hasznos ismereteket tartalmazó, olvasmányos stílusban megírt kiadvány feltehetően több felsőoktatási intézményen válik kötelező, illetve ajánlott olvasmánnyá.

(Válogatás a *Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnokság*
Szakkönyvtára legújabb szerzeményeiből)